

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 42

Järvselja looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 24.04.2006 nr 100
[RT I 2006, 19, 150](#)
jõustumine 08.05.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Järvselja looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Järvselja looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

- 1) põlismetsakoosluste säilitamine ja tutvustamine;
- 2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeistiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – vanade loodusmetsade (9010*)³, vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse;
- 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, elupaikade kaitse;
- 4) I ja II kategooria kaitsealuste taimeliikide ja III kategooria kaitsealuse taimeliigi – laialehise neiuvaiba (*Epipactis helleborine*) kaitse;
- 5) I ja II kategooria kaitsealuste seeneliikide ja III kategooria kaitsealuse seeneliigi – taiga-peenpooriku (*Skeletocutis odora*) kaitse.

(2) Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Tartu maakonnas Meeksi vallas Haavametsa ja Järvselja külas ning Võnnu vallas Agali ja Ahunapalu külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[[RT I 2009, 7, 48](#)- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida kogu kaitsealal, välja arvatud Ürgmetsa sihtkaitsevööndis väljaspool laudteid.
- (2) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud Ürgmetsa sihtkaitsevööndis.
- (3) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine ainult teedel. Maastikusõidukiga sõitmine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel, metsamajandus- ja põllumajandustöödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenefluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.
- (3) [Kehtetu -RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

- (1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste ja kaitsealuste liikide elupaikade säilitamiseks.
- (2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:
  - 1) Ürgmetsa sihtkaitsevöönd;
  - 2) Järvelja sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

- (1) Ürgmetsa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.
- (2) Järvelja sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

§ 9. Lubatud tegevus

- (1) Ürgmetsa sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine, arvestades § 4 lõikes 1 sätestatud, ja Järvelja sihtkaitsevööndis kuni 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine.
- (2) Järvelja sihtkaitsevööndis on lubatud marjade, seente ja muude metsa kõrvalsaaduste varumine.
- (3) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:
  - 1) Järvelja sihtkaitsevööndis koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
  - 2) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd;
  - 3) tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustööd;

4) Ürgmetsa sihtkaitsevööndis rohkem kui 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine ja Järvelja sihtkaitsevööndis rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud käesoleva määruse § 9 lõike 3 punktis 3 nimetatud juhul;
- 4) telkimine ja lõkke tegemine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 11. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala maa-ala, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Apna piiranguvöönd.

§ 12. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Apna piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

§ 13. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud

- 1) majandustegevus;
- 2) telkimine ja lõkke tegemine ainult kohtades, mille kaitseala valitseja on selleks ette valmistanud ja tähistanud;
- 3) kuni 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

(2) Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud:

- 1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
- 2) rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

§ 14. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) uute veekogude rajamine;
- 3) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 4) maavara kaevandamine;
- 5) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- 6) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
- 7) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel.

¹Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

²Kaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a määrusega nr 242 «Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s» moodustatud botaanilis-zooloogilise keeluala Järvelja looduskaitse kvartal baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunktist 59 hõlmab kaitseala Järvelja loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000), riigiettevõtte Eesti Maauuringud 1992. aasta maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000), Eesti

Metsakorralduskeskuse Järvelja ja Meeksi metskonna 1993. aasta ja Järvelja metskonna 1999. aasta puistuplaanide (mõõtkava 1:20 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga september 2004. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).
[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Järvelja looduskaitseala](#)